

Túl az Óperencián

Hol volt, hol nem volt, de biztosan volt, hogy 2008 őszén, 2009 telén túl az Óperencián (vagyis az Enns folyó fölött: Ober Enns) jártam Felső-Ausztria tartományi fővárosában, és Európa 2009-es kulturális fővárosában Linzben. Úgy kerültem oda, mint holmi modern vándorlegény (-leány, -asszony), akit a régi bölcselőről, Erasmusról elnevezett ösztöndíj segítségével universitasa küld egy másik studium generaléra tanulni és a világ más tájékán történő dolgokról okosodni.

Óperencia fővárosát sokan Dunaújvároshoz hasonlítják: nagy, iparából élő város (itt van például a Vöstalpine, aminek udvarias kohóhordója számos világnyelven köszönti a Linzbe érkezőket – a magyar „Üdvözlöm” egész nagy betűkkel szerepel rajta), ám belvárosa teljesen élhető, sétálható, a szupermodernt ötvözi a régi korok épületeiből áradó fenséggel és nyugalommal. Egyik barátunk, a korábban Magyarországon ösztöndíjjal tanító Evelyn például egy, a gótikában épült házban lakik, és ezt cseppet sem találja különlegesnek. És persze ott vannak azok a nagy templomok, mert nem csak egy dómjuk van ám: van egy barokk régi dóm (ami ma a jezsuiták temploma), és egy új, neogót, a 19. századból, mert az osztrákoknak is kellett egy nemzeti öntudatot kifejező „kölni dóm”, így hát – továbbépítendő gót katedrális nem lévén – építettek egyet. A meghittséget e monumentális templomban csak akkor találtam meg, amikor az adventi esti meditáció alkalmával sok kicsi teamécses pilácsolt belsejében, s a város különböző pontjairól összegyűlt maroknyi fiatal és idősebb áhítatos csendben ült körben a szentélyben Istenünk lábainál.

De ejtsek pár szót a studium generáléről is. A belvárosban található, kis létszámú magánegyetem teológiai és művészettörténeti fakultással. Falai közt a „jó pap is holtig tanul”, mivel egy-két hallgatójának meglehetősen érett fejvel jutott eszébe, hogy e tudományokban is el szeretne mélyülni. Természetesen fiatalokból sincs hiány, sőt évente párszor a gyermekek előtt is megnyílik az egyetem kapuja: az úgynevezett „Kinder-Uni” – napon egy-egy tanár és az őt segítő diákok próbálnak valamiféle tudományt tölteni a kicsik fejébe, persze játékosan. Az egyetem specialitása a „WiEGe” – (Wirtschaft – Ethik – Gesellschaft: gazdaság – etika – társadalom) képzés, emellett biblikus kurzusai is kiválóak, számos biblikummal foglalkozó oktatója van. Nekem a legkedvesebb mégis az az egyháztörténeti kurzus volt, amelyen a kora újkor pápaságának viselt dolgaival ismerkedtünk: bizony, nem ez a korszak vonultatta fel a spirituálisan legnagyobb pápákat, de egy egyháztörténelemért rajongó (és biztos a kevésbé rajongó is) számos izgalmas és bizarr témával találkozhat. Ismeritek-e például a berlini egyetem pápai síremlékkatalógusát? Remek és izgalmas honlap, ahol a tudományban megfáradt és megéhezett kutató még német és olasz ételrecept-különlegességeket is talál...

De térjünk vissza magára a városra. Számos kulturális helyszínt és programot találunk itt, most 2009-ben különösen, de a múzeumok, kiállítóterek a kulturális főváros lecsengése után is megmaradnak: hiszen áll a vár, a városi múzeum, a robottechnikával is megismertető Ars Electronica Center és a modern művészetek hmm...különlegességeit bemutató, éjszakánként lilában és rózsaszínben pompázó Lentos Kunstmuseum. A közlekedés a városban viszonylag egyszerű, jó villamoshálózata révén, és olcsó is, ha kiváltod a városházán igényelhető legendás „Aktivpass”-igazolványt, amit Linz városa bocsát ki az alacsony jövedelműek támogatására. Szállást viszont időben el kell kezdeni keresni, és nem kell restnek lenni felemelni a telefont, mivel a jó osztrák szállásadók valamilyen okból nem kedvelik az emailre való válaszolást.

A környékről is ejtenem kell pár szót: sok-sok látnivaló van Felső-Ausztriában, kisebb és nagyobb helyek, természet, kultúra és kikapcsolódás. Menj el Hallstattba, ahol nemcsak a

világörökség részének számító és minden Ausztriáról szóló naptárban ott feszítő gyönyörű kisvárost nézheted meg, hanem bányászörpének öltöztetve lecsúszhatsz az őskor óta működő sóbánya csúszdáin (a sebességedet is lemérik!) is. Vagy menj el Mauthausenbe, és állj meg rövid időre a koncentrációs tábor területén található magyar emlékmű előtt. Vagy Stift St. Florianba vagy Kremsmünsterbe, ezekbe az óriási kolostorokba, ahol megtapasztalhatod, hogy ennyi pompa mellett valahogy mégis milyen nyugodtan lehetne itt élni, és kicsit megirigyeled az ott lakó szerzeteseket. Vagy csak menj el a linzi állami egyetem parkjába, és etesd meg a kacsákat, sirályokat, vízityúkokat, csókákat.

Óperencia püspöksége bizony az egyik leghaladóbb szellemiségűnek tekintetik a környéken. Egy-két hajmeresztő ötletük mellett azért van mit tanulni is tőlük: kedvenceim voltak a minden templomban megtalálható ötletes tablók: az idén kereszteltek fotóval, az idén meghaltak fotóval és az elsőáldozók fotói különféle, változatos tablókön. Ezek mind-mind a plébániai közösség együvé tartozásának tudatát erősítik. A magyaroknak is van külön papjuk az egyházkerületben, havonta egyszer vagy kétszer magyar mise is van, ide is érdemes elmenni, ha honfitársaival akar találkozni az ember.

Így jártam én egykor Óperenciában. Volt, amikor utáltam, volt, amikor nagyon szerettem, volt, amikor a jó sógorok idegesítettek, máskor meg jókat nevettem rajtuk. Az öt hónap alatt egészen megszoktam és megszerettem a várost, így kicsit szomorú szívvel vettem búcsút tőle, és tettem be itthon a sarokba a vándorbotot – hosszú időre, de nem hinném, hogy örökre.

Nektek pedig, kedves leendő vándorlegények/leányok csak ajánlani tudom, hogy használjátok ki a jó Erasmusról elnevezett ösztöndíj előnyeit, s hagyjátok, hogy universitasotok egy másik európai studium generaléra küldjön el tanulni és a világ más tájékán történő dolgokról okosodni. Ha esetleg kedvetek támadna megnézni, hogy hol is túr az a kurtafarkú malac, kérdezzétek bátran vándorútjáról hazatért honfitársatok!

Linz látképe a város fölötti egyik dombról: a nagy katedrális a Neues Dom

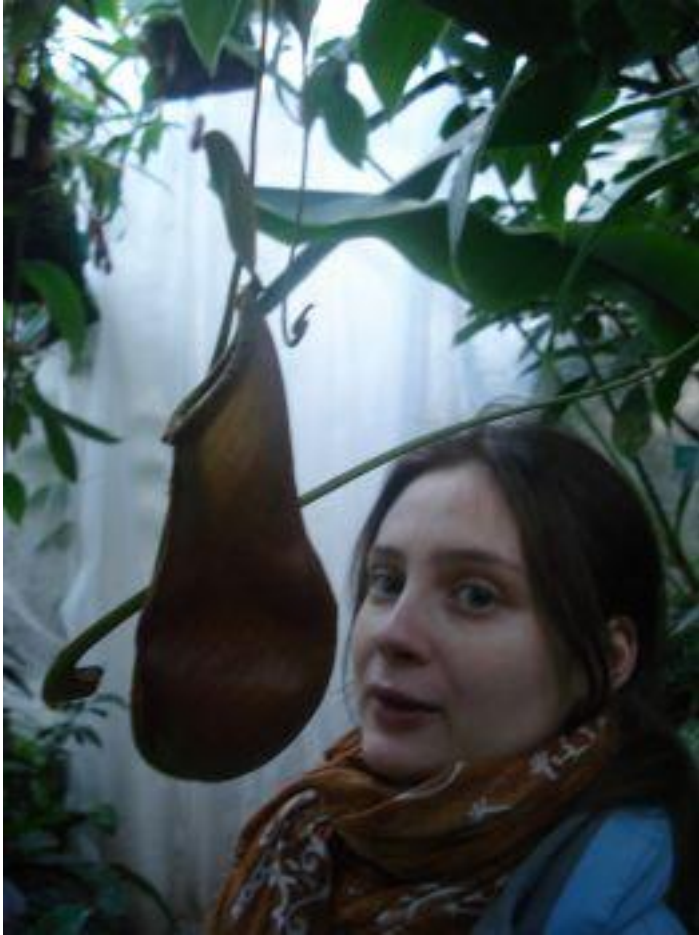
Linz by night

A főtér és a kulturális főváros logóját „viselő” villamos

A „studium generale” (Katholisch-Theologische Privatuniversität) rózsaszínben, bal oldalt pedig a Nordico múzeum.

Szerencsére nem evett meg a húsevő virág a botanikus kertben, ahol élő trópusi lepkék közt sétálhattunk.